

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Lietā Nr. [..]

Lēmums

Rīgā, 2024. gada 15. februārī

Nr. [..]

Par soda piemērošanu

1. Iestāde (amatpersona), kas pieņem lēmumu: Datu valsts inspekcijas (turpmāk – Inspekcija) [..] (turpmāk – Amatpersona) saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas¹ (turpmāk – Datu regula) 58. panta 2. punkta i) apakšpunktu, Fizisko personu datu apstrādes likuma (turpmāk – Datu likums) 5. panta pirmās daļas 2. punktu, 23. pantu un Administratīvās atbildības likuma (turpmāk – AAL) 115. panta pirmās daļas 4. punktu.

2. Administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas vieta un datums: Elijas ielā 17, Rīgā, 2024. gada 7. februārī, plkst. 11.00.

3. Ziņas par procesa dalībniekiem un viņu pārstāvjiem un aizstāvjiem (ja tādi ir):

Pie atbildības saucamā persona: [..], personas kods [..], deklarētā dzīvesvietas adrese: [..];

Pie atbildības saucamās personas aizstāvis: [..], advokāta apliecības Nr. [..], pamatojoties uz 2024. gada 7. februāra orderu Nr. [..](turpmāk – Aizstāvis);

Cietušais: [..], personas kods [..], deklarētā dzīvesvietas adrese: [..]

Cietušā pārstāvis: [..], personas kods [..], pamatojoties uz 2024. gada 7. februāra pilnvaru Nr. [..] (turpmāk – Pārstāvis).

4. Lietas izskatīšanā konstatēto apstākļu izklāsts:

4.1. Administratīvā pārkāpuma lietas (turpmāk – Lieta) materiālos atrodas Amatpersonas 2024. gada 9. janvāra ziņojums Nr. [..] (turpmāk – Ziņojums) par [..] rīcību, 2022. gada 7. jūnijā plkst. 08.56 un 2023. gada 30. janvārī plkst. 20.10 bez tiesiska pamata veicot [..] īpašu kategoriju (veselības) datu apstrādi Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Vidzemes slimnīca" (turpmāk – SIA) informācijas sistēmas "Ārsta birojs" (turpmāk – IS) (turpmāk – Incidents).

Ziņojuma pielikumos ir pievienoti dokumenti, kas apliecina Incidenta ietekmēto datu apjomu:

1. 2022. gada 7. jūnijā plkst. 08.56 IS [..] ieguva (aplūkoja) šādus [..] personas datus: vārds ([..]), uzvārds ([..]), personas kods ([..]), dzimšanas datums ([..]), darba vieta (nestrādā) un dzīves vieta. Ieguva (aplūkoja) šādus [..] īpašu kategoriju personas datus (veselības datus): pamata diagnozi (T42, T43), nosūtītāja ārsta pamatspecialitātes nosaukumu (P19), domāts psihiatrs, ārsta uzlikto diagnozi, ar kuru nosūta uz Slimnīcu (F31.3), kurā nodaļā [..] ievietota (Reanimācijas un anestezioloģijas nodaļa) un ārstējošo ārstu ([..]). No izraksta redzēja ārstējošo ārstu ([..]), nosūtītāja iestādi (VSIA "Strenču psihoneiroloģiskā slimnīca"), nosūtīšanas diagnozi (F31.3), pamata diagnozi [..], īso epikrīzi

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes regula Nr.2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK

([..]veselības stāvokli, ārstēšanas gaitu Reanimācijas un anestezioloģijas nodaļā), saņemto terapiju (kādi medikamenti saņemti ārstniecības laikā) un speciālista konsultāciju (psihiatra konsultācijas slēdziens).

2. 2023. gada 30. janvārī plkst. 20.10 IS [..] ieguva (aplūkoja) šādus [..] personas datus: vārds ([..]), uzvārds ([..]), personas kods ([..]), dzimšanas datums ([..]), darba vieta (nestrādā) un dzīves vieta. Ieguva (aplūkoja) šādus [..] īpašu kategoriju personas datus (veselības datus): pamata diagnozi (T42, T43), nosūtītāja ārsta pamatspecialitātes nosaukumu (P19) (psihiatrs), ārsta uzlikto diagnozi, ar kuru nosūta uz Slimnīcu (F31.3), kurā nodaļā [..] ievietota (Reanimācijas un anestezioloģijas nodaļa) un ārstējošo ārstu ([..]). No izraksta redzēja ārstējošo ārstu ([..]), nosūtītāja iestādi (VSIA "Strenču psihoneiroloģiskā slimnīca"), nosūtīšanas diagnozi (F31.3), pamata diagnozi [..](), īso epikrīzi ([..]veselības stāvokli, ārstēšanas gaitu Reanimācijas un anestezioloģijas nodaļā), saņemto terapiju (kādi medikamenti saņemti ārstniecības laikā) un speciālista konsultāciju (psihiatra konsultācijas slēdziens)".

4.2. Pamatojoties uz Ziņojumā un tā pielikumos sniegto informāciju un ievērojot AAL 118. panta pirmo daļu, ar Amatpersonas 2024. gada 11. janvāra lēmumu Nr. [..] (turpmāk – Lēmums) ir uzsākta administratīvā pārkāpuma procesa lieta Nr. [..] (turpmāk – Lieta), par to, ka [..] būdama [..] 2023. gada 30. janvārī no plkst. 20.10 līdz plkst. 20.12 bez tiesiska pamata personīgām vajadzībām ieguva (aplūkoja) informācijas sistēmā "Ārsta birojs" [..] personas un īpašu kategoriju (veselības) datus, tādējādi pārkāpjot Datu regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu, 6. panta 1. punktu un 9. panta 2. punktu. Ar Lēmumu [..]piešķirts pie atbildības saucamās personas statuss. Lēmums 2024. gada 11. janvārī ar pavadvēstuli² paziņots [..] ierakstītā pasta sūtījumā uz viņas deklarēto dzīvesvietas adresi.

4.3. Pamatojoties uz AAL 112. panta pirmo daļu un 126. panta pirmo daļu, kā arī ievērojot Inspekcijā 2023. gada 16. jūnijā saņemtajā [..] sūdzībā³ sniegto informāciju, Amatpersona 2024. gada 12. janvārī Lēmumu paziņoja [..]⁴, aicinot viņu izvērtēt jautājumu par atzīšanu par cietušo Lietā, iesniegt lūgumu, norādot kāds kaitējums [..] ir radīts [..] rīcības rezultātā.

Atbildot uz minēto paziņojumu, [..] 2024. gada 18. janvārī iesniedza Amatpersonai lūgumu⁵ par atzīšanu par cietušo Lietā, norādot turpmāko pamatojumu cietušā statusa piešķiršanai. Līdz ar kolēģu noraidošo attieksmi Incidenta rezultātā [..] bija spiesta mainīt nodaļas profilu, kurā strādā, tomēr arī tur strādājošie kolēģi ir informēti [..] diagnozi un ārstniecības epizodi, kuru [..] bija aplūkojusi un izpaudusi trešajām personām, jo [..] strādāja gan [..], gan [..]. Kopš [..] kļuva skaidri notikušā apstākļi, ir saasinājusies viņas pamatsaslimšana (bipolāri afektīvi traucējumi) pašlaik depresijas epizode, kas iepriekš jau vairākus gadus bija stabilā remisijā un kompensēta, kā rezultātā [..] spiesta papildināt lietojamo medikamentu klāstu un trauksmes situācijās lietot arī trankvilizatorus, kas stipri ietekmē viņas darba spējas. Minēto apstākļu rezultātā [..] biežāk izmanto darba nespējas lapas un radās nepieciešamība doties uz rehabilitācijas centru, kas specializējas stresa un izsīkuma sindroma terapijā.

Izvērtējot [..] lūgumu, Amatpersona 2024. gada 19. janvārī pieņēma lēmumu par cietušā statusa piešķiršanu Nr. [..], ņemot vērā [..] nodarīto nemateriālo kaitējumu, ko 2024. gada 19. janvārī paziņoja [..]⁶.

² Inspekcijā reģistrēta ar Nr. [..]

³ Inspekcijā reģistrēta ar [..], kurā sniegta informācija par to, ka [..] ir izpaudusi trešajām personām [..] personas (tostarp veselības) datus, ko ir ieguvusi SIA IS

⁴ Inspekcijā reģistrēts ar Nr. [..]

⁵ Inspekcijā reģistrēts ar Nr. [..]

⁶ Inspekcijā reģistrēts ar Nr. [..]

Inspekcijā 2024. gada 30. janvārī saņemts [...] iesniegums ar lūgumu⁷ pievienot lietas materiāliem ārsta atzinumu, pamatojot lūgumā par cietušā statusa piešķiršanu viņai norādīto nemateriālo kaitējumu. Iesniegtie dokumenti pievienoti Lietas materiāliem.

4.4. Lietas materiālos atrodas [...] 2024. gada 31. janvāra paskaidrojumi⁸ (turpmāk – Paskaidrojumi). Paskaidrojumos [...] norāda turpmāko.

Ieskatīšanās IS un piekļūšana [...], kura līdz 2023. gada vasaras sākumam bija [...], datiem tika veikta gan, lai preventīvi pasargātu sevi, ņemot vērā narkotisko vielu uzskaites nepilnības un pazušanas gadījumus SIA, gan pacientu drošības interesēs, tā kā par pacienta veselību un drošību reanimācijā un operāciju zālē ir atbildīgs ārsts, nevis māsa vai medicīnas asistents, gan iesaistoties izmeklēšanā, kas saistīta ar narkotisko vielu pazušanu.

Attiecībā uz ieskatīšanos IS 2022. gada 7. jūnijā [...] norāda, ka tā tika veikta, jo, strādājot kopā ar [...] [...], saskarās ar pārdrošību, kas robežojās ar neizpratni par draudošām sekām, pasniedzot šļirces uzpildīšanai nepareizu medikamentu, neprecīza zāļu šķaidīšana, nepareizs ievades ātrums, neprecīza ordināciju pārrakstīšana, neprecīza stingrās uzskaites medikamentu norakstīšana [...], [...]. Ņemot vērā kolēģu norādes par to, ka [...] [...] veica pirmo ieskatīšanos.

Attiecībā uz ieskatīšanos IS 2023. gada 30. janvārī [...] norāda, ka tā tika veikta uzzinot, [...] dežūras laikā 2022. gada 30. - 31. oktobrī reanimācijā esošam pacientam ir norakstīts efedrīns, ko viņa nebija ordinējusi. Ņemot vērā minēto, kā arī informāciju, ka [...] [...] veica otro ieskatīšanos, [...].

Pēc desmit fentanila ampulu (narkotiku) medikamentu pazušanas, 2023. gada februārī, SIA tika izveidota iekšējās pārbaudes komisija, tās sastāvā iekļaujot darbiniekus – [...], [...], [...] un [...]. [...] norāda, ka informāciju par ieskatīšanos IS bija izpaudusi tikai 2023. gada 14. martā minētās iekšējās pārbaudes komisijas locekļiem, nevis trešajām personām, tādējādi, informācija ir palikusi paša pārziņa – SIA un tās atbildīgo darbinieku rīcībā. Turklāt, sākotnēji informācija par [...] tika saņemta no kolēģiem Reanimācijas un uzņemšanas nodaļā, kuri sniedza neatliekamo medicīnisko palīdzību.

Paskaidrojumos [...] sniedz informāciju, kas attiecas uz narkotisko vielu aprites un medicīnas asistentu un rezidentu nodarbināšanas kārtību, vienlaikus [...] norāda, ka SIA nav sniegusi atbildi pēc būtības uz vairākiem viņas iesniegumiem saistībā ar konkrētu gadījumu izmeklēšanu par medikamentu, tostarp narkotisko norakstīšanu.

Paskaidrojumos norādīts, ka 2023. gada 17. maija paziņojumā par datu aizsardzības pārkāpumu Nr. [...] un Inspekcijai sniegtajos paskaidrojumos SIA ir sniegusi nepatiesu un neprecīzu informāciju – [...] nepiekrīt apgalvojumam, ka [...] personas datus mutiski darba vietā izpauda citiem SIA darbiniekiem, jo informācija ir izpausta tikai izmeklēšanas komisijai, kas pieņēma [...] paskaidrojumus sakarā ar narkotiku pazušanu. Tādējādi, [...] uzskata, ka nav pārkāpusi SIA darba kārtības noteikumu, kā amata apraksta 10.7. apakšpunktā noteiktos konfidencialitātes saglabāšanas noteikumus. Tāpat, sniedzot paskaidrojumus Inspekcijai SIA ir citējusi sev vēlamo [...] paskaidrojumu daļu, bet nav iesniegusi visu paskaidrojumu, kas atklāj pārkāpuma patiesos iemeslus un apstākļus.

[...] min, ka kopš strādā SIA nav izglītota personas datu apstrādes vai datu aizsardzības jautājumos, nekad nebija aicināta uz šādām apmācībām vai par tām informēta.

Paskaidrojumos [...] norāda, ka viņai nebija pieejami visi SIA norādītie dati, tā, piemēram, viņai nebija pieejama informācija par dežurējošā ārsta pirmreizējo apskati (digitāli tā nebija pieejama 2016. gadā), kā arī intensīvās terapijas karte (digitalizēta no 2023. gada rudens), tāpat nebija redzams psihiatra slēdziens, un psihiatrs, kurš psihiatrs pacienti konsultējies. [...] paskaidro, ka ir aplūkojusi vispārīgu pacientes diagnozi, pacienta kustību, uz kuru stacionāru tika pārvests, bet neredzēja, kurš ir nosūtītājs. IS kļūdas dēļ neredzēja arī pacientes epikrīzi.

⁷ Inspekcijā reģistrēts ar Nr. [...]

⁸ Inspekcijā reģistrēti 2024. gada 1. februārī ar Nr. [...]

[..] ieskatā vēl viens sods par ieskatīšanos IS būtu vērtējams kā ļoti bargs un nesamērīgs ar izdarīto pārkāpumu, ņemot vērā to, ka par šo pārkāpumu ar SIA 2023. gada 20. jūnija rīkojumu Nr. [..] "Par disciplinārsoda piemērošanu [..]" ir piemērots disciplinārsods – rājiens⁹, kā arī Latvijas Ārstu biedrības Ētikas komisija 2023. gada 25. oktobra sēdē izskatot [..] iesniegumu un piemēroja [..] disciplinārsodu – aizrādījumu. Vienlaikus 2023. gada jūnijā, ņemot vērā izteikto disciplinārsodu, [..] netika izmaksāta ikgadējā prēmija, kas pienākas gandrīz algas apmērā, kas ir apmēram 1000 *euro*.

Vienlaikus Paskaidrojumos ir minēts, ka, iepazīstoties ar Lietas materiāliem, [..] konstatēja, ka SIA norāda, ka, realizējot Datu regulas 39. pantā noteiktos uzdevumus, veic informācijas sistēmu iekšējo auditu, tas ir, izlases veidā pārskata konkrētu informācijas sistēmu, piemēram, IS un pārskata SIA atsevišķu darbinieku veiktās darbības tiesiskumu. Ievērojot minēto, [..] ieskatā sods par šādu pārkāpumu bija jāsaņem arī citiem nodarbinātajiem, jo nepamatotu ieskatīšanos IS veikuši arī citi darbinieki. Sodīšanu "izlases veidā" uzskata par atšķirīgu attieksmi Darba likuma 29. panta pirmās un devītās daļas izpratnē, kas ir vērsta tieši pret [..].

[..] paskaidro, ka ieskatīšanos IS veica nevis ziņkārības vai savtīgas intereses dēļ, bet gan iegūstot datus saistībā ar darba pienākumu izpildi paskaidrojumos minēto iemeslu dēļ, kas saistīti ar narkotiku apriti SIA un medicīnas asistentu nodarbināšanu, [..], SIA atteikumu nodrošināt viņai uzraugošo darbinieku, kā arī pacienta nāvi pēc [..] dežūras kopā ar [..], kura medicīnas dokumentācijā norādījusi [..] neordinētus medikamentus.

4.5 Lietas izskatīšanā [..] atkārtoja jau iepriekš sniegtos paskaidrojumus, papildus paskaidrojot, ka viņas ieskatā konkrētajā gadījumā ir ļoti būtiski ņemt vērā ieskatīšanās IS un [..] personas datu apstrādes iemeslus, kas norādīti gan Paskaidrojumos, gan atkārtoti Lietas izskatīšanā. Norāda, ka ar veiktajām darbībām mēģināja pasargāt sevi kā ārstu, kurš ir atbildīgs gan par pacientu veselību un dzīvību, gan arī par narkotisko vielu aprites kārtības ievērošanu. Papildus Paskaidrojumos norādītajam sīkāk apraksta medikamentu ordinēšanas procedūru, tādējādi pamatojot, ka nebija nozīmējusi pacientam medikamentu (narkotiskas vielas), par ko ir izdarīts ieraksts IS, kas arī bija par pamatu [..] personas datu aplūkošanai IS. Uzskatā, ka SIA nesakārtota sistēma ir veicinājusi pārkāpuma izdarīšanu. Norāda, ka IS par [..] iegūto informāciju izpauda tikai [..], [..], [..] un [..]. Atzīst vainu un nožēlo izdarīto.

Atbildot uz Amatpersonas jautājumu, pēc kādiem parametriem [..] ir veikusi informācijas par [..] meklēšanu IS, paskaidro, ka skatot IS ierakstus par saviem pacientiem un ordinētajām zālēm IS ir pieejami arī [..]. Ņemot vērā to, ka [..] strādāja kopā ar [..], viņai IS bija brīvi pieejams viņas personas kods, ko viņa arī izmantoja meklēšanā. Atbildot uz Amatpersonas jautājumu, vai IS iegūto informāciju par [..] izpauda tikai [..], [..], [..] un [..] komisijas sēdes laikā, apstiprina, ka tikai komisijas sēdes laikā, tomēr min, ka pēc komisijas sēdes, būdama SIA teritorijā privātajās darīšanās, satiekot [..] ārpus komisijas sēdes, apskatīja slimības vēsturi, kuras ievaros notika narkotisko vielu norakstīšana un īsumā pārrunāja lietas virzību. Atbildot uz Amatpersonas jautājumu, paskaidro arī, ka obligātās datu aizsardzības mācības SIA nav rīkojusi.

Izskatīšanas laikā [..] izteica lūgumu pievienot Lietas materiāliem papildu (2024. gada 6. februāra) paskaidrojumus, kuros sniegta informāciju par SIA veikto [..] personas datu apstrādi vienotajā veselības informācijas sistēmā, tādējādi norādot uz SIA procesu nesakārtotību un prettiesisku rīcību. Papildu paskaidrojumi pievienoti Lietas materiāliem¹⁰.

4.6. Aizstāvis Lietas izskatīšanā aicināja ņemt vērā [..] norādītos ieskatīšanās IS un [..] personas datu apstrādes iemeslus un to, ka [..] atzīst savu vainu un nožēlo izdarīto, kā arī norādīja uz dubultās sodīšanas nepieļaujamības principu (*ne bis in idem*) un to, ka [..] vairākkārt sodīta par šo pārkāpumu.

⁹ Par kuru, pamatojoties uz Darba likuma 94. pantu, SIA tika iesniegta sūdzība, tomēr rājiens tika atstāts spēkā.

¹⁰ Inspekcijā reģistrēti 2024. gada 7. februārī ar Nr. [..]

4.7. Lietas izskatīšanā [...] atkārtoja iesniegtajā lūgumā par atzīšanu par cietušo sniegto pamatojumu cietušā statusa piešķiršanai, tostarp, ka bija [...]. Ievērojot minēto, saasinājusies viņas pamatsaslimšana [...]

4.8. Pārstāvis Lietas izskatīšanā uzdeva jautājumu Amatpersonai par to, vai [...] iesniegtie dokumenti ir pievienoti Lietas materiāliem, uz ko guva apstiprinošu atbildi, kā arī jautājumus [...] par viņas veikto [...] datu apstrādes pamatu, kā arī lūdzis sniegt precīzāku informāciju par 2022. gada 7. jūnija incidentu, par ko nav uzsākta konkrētā Lieta, pamatojot to ar AAL 118. panta trešās daļas 1) punktu. Ņemot vērā minēto, Pārstāvim tika paskaidrots, ka attiecīgo jautājumu uzdošana pie atbildības saucamajai personai ir Amatpersonas kompetencē, kā arī, ka AAL 118. panta trešās daļas 1) punktu konkrētajā gadījumā nav piemērojams, jo Lieta ir uzsākta par pārkāpumu datu aizsardzības jomā, nevis veselības aprūpes jomā.

5. Normatīvais akts, kas paredz atbildību par administratīvo pārkāpumu: Datu regulas 83. panta 5. punkta a) apakšpunkts.

5.1. Saskaņā ar AAL 132. pantu, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

5.2. AAL 5. panta pirmajā daļā noteikts, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama rīcība (darbība vai bezdarbība), par kuru likumā vai pašvaldību saistošajos noteikumos paredzēta administratīvā atbildība.

5.3. Datu regulas 83. panta 5. punkta a) apakšpunktā ir paredzēta administratīvā atbildība par apstrādes pamatprincipu, tostarp nosacījumu par piekrišanu, ievērojot Datu regulas 5., 6., 7. un

5.4. Tādējādi, lai konstatētu, vai [...] ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Datu regulas 83. panta 5. punkta a) apakšpunktā, Amatpersonai nepieciešams konstatēt, ka [...], neievērojot Datu regulas 5. panta 1. punktā noteiktos personas datu apstrādes pamatprincipus un bez Datu regulas 6. panta 1. punktā un 9. panta 2. punktā noteiktā tiesiskā pamata aplūkoja [...] personas un veselības datus, veicot informācijas pieprasījumus IS.

5.5. Tiesisko regulējumu fizisko personu datu apstrādei nosaka Datu regula, Datu likums un citi normatīvie akti.

5.6. Saskaņā ar Datu regulas 4. panta 1) un 2) apakšpunktu "personas dati" ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu¹¹ fizisku personu¹², savukārt "apstrāde" ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība¹³ vai darbību kopums, kas pilnībā vai daļēji veiktas ar automatizētiem līdzekļiem¹⁴, kā arī darbības ar tādiem personas datiem, kuri veido vai ir paredzēti, lai veidotu, daļu no kartotēkas¹⁵. Tādējādi fiziskas personas vārds, uzvārds, personas kods un cita informācija pēc kuras persona ir identificējama, ir uzskatāma par personas datiem, informācija par personas veselības stāvokli, ir uzskatāma par veselības (īpašu kategoriju)

¹¹ Identificējama fiziska persona ir tāda, kuru var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datus, tiešsaistes identifikatoru vai vienu vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoriem

¹² datu subjekts

¹³ Piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana, atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtīt, izplatīt vai citādi darīt tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana

¹⁴ Personas datu apstrāde ar automatizētiem līdzekļiem ietver datu apstrādi informācijas sistēmās, kur iespējams atlasīt personu pēc konkrētiem identifikatoriem, piemēram, izmantojot informācijas tehniskās sistēmas.

¹⁵ Jebkurš strukturēts personas datu kopums, kas ir pieejams saskaņā ar konkrētiem kritērijiem, neatkarīgi no tā, vai datu kopums ir centralizēts, decentralizēts vai izklaidēts, pamatojoties uz funkcionālu vai ģeogrāfisku motivāciju.

datiem, savukārt jebkura ar šiem personas datiem veikta darbība vai darbību kopums, t.sk. aplūkošana izmantojot IS, ir uzskatāma par datu apstrādi Datu regulas 4. panta 1) un 2) apakšpunkta izpratnē.

No SIA sniegtās informācijas, tostarp veiktajiem auditācijas pierakstiem Amatpersona konstatē, ka 2023. gada 30. janvārī no plkst. 20.10 līdz plkst. 20.12 IS [..] ieguva (aplūkoja) šādus [..] personas datus: vārds ([..]), uzvārds ([..]), personas kods ([..]), dzimšanas datums ([..]), darba vieta (nestrādā) un dzīves vieta. Ieguva (aplūkoja) šādus [..] īpašu kategoriju personas datus (veselības datus): pamata diagnozi (T42, T43), nosūtītāja ārsta pamatspecialitātes nosaukumu (P19) (psihiatrs), ārsta uzlikto diagnozi, ar kuru nosūta uz Slimnīcu (F31.3), kurā nodaļā [..] ievietota (Reanimācijas un anestezioloģijas nodaļa) un ārstējošo ārstu ([..]). No izraksta redzēja ārstējošo ārstu ([..]), nosūtītāja iestādi (VSIA "Strenču psihoneiroloģiskā slimnīca"), nosūtīšanas diagnozi (F31.3), pamata diagnozi [..] h īso epikrīzi ([..]veselības stāvokli, ārstēšanas gaitu Reanimācijas un anestezioloģijas nodaļā), saņemto terapiju (kādi medikamenti saņemti ārstniecības laikā) un speciālista konsultāciju (psihiatra konsultācijas slēdziens)".

Sniegtajos paskaidrojumos [..] norāda, ka informācija par dežurējošā ārsta pirmreizējo apskati viņai nebija pieejama, jo šāda informācija vispār digitāli nebija pieejama 2016. gadā, kā arī intensīvās terapijas kartē, jo digitāli tā tiek vesta no 2023. gada rudens, tāpat nebija redzams psihiatra slēdziens, un psihiatrs, kurš psihiatrs pacienti konsultējis. IS kļūdas dēļ neredzēja arī īso epikrīzi.

Izvērtējot Lietas materiālus Amatpersona konstatē, ka no SIA sniegtās informācijas var konstatēt, ka [..] IS bija pieejamas SIA norādītās pozīcijas, tomēr no iesniegtajiem materiāliem nav iespējams konstatēt, vai attiecīgajās pozīcijās ir bijuši pievienoti norādītie dokumenti. Turklāt, pieslēgšanās IS atbilstoši SIA norādītajam ilga no plkst. 20.10 līdz plkst.20.12, kas pastarpināti liecina par aplūkotās informācijas nelielu apjomu. Ņemot vērā minēto, pamatojoties uz AAL 29. pantu, Amatpersona uzskata par nepierādītu ar Lietuvā esošajiem materiāliem faktu, ka [..] 2023. gada 30. janvārī no plkst. 20.10 līdz plkst. 20.12. bija aplūkojusi informāciju par [..] dežurējošā ārsta pirmreizējo apskati, intensīvās terapijas karti, psihiatra slēdzienu, un psihiatru, kurš pacienti konsultējis, kā arī īso epikrīzi.

Līdz ar to Amatpersona konstatē, ka 2023. gada 30. janvārī no plkst. 20.10 līdz plkst. 20.12 [..] ieguva (aplūkoja) IS šādus [..] personas (tostarp veselības) datus: vārds ([..]), uzvārds ([..]), personas kods ([..]), dzimšanas datums ([..]), darba vieta (nestrādā) un dzīves vieta, pamata diagnozi (T42, T43), nosūtītāja ārsta pamatspecialitātes nosaukumu (P19) (psihiatrs), ārsta uzlikto diagnozi, ar kuru nosūta uz Slimnīcu (F31.3), kurā nodaļā [..] ievietota (Reanimācijas un anestezioloģijas nodaļa) un ārstējošo ārstu ([..]), ārstējošo ārstu ([..]), nosūtītāja iestādi (VSIA "Strenču psihoneiroloģiskā slimnīca"), nosūtīšanas diagnozi (F31.3), pamata diagnozi [..](), tādējādi veicot [..] personas (tostarp veselības) datu apstrādi Datu regulas 4. panta 2) apakšpunkta izpratnē.

Vienlaikus Lietas izskatīšanā [..] paskaidroja, ka [..] personas datus (personas kodu), lai veiktu veselības datu meklēšanu, viņa ieguva IS, tādējādi veicot [..] personas datu apstrādi Datu regulas 4. panta 2) apakšpunkta izpratnē.

5.7. Datu regulas 4. panta 7) apakšpunkts nosaka, ka par personas datu apstrādes atbilstību Datu regulai ir atbildīgs pārzinis¹⁶. Amatpersona konstatē, ka attiecībā uz personas datu apstrādes darbībām (aplūkošanu, izmantojot IS), ko [..] veica personīgos nolūkos, nesaistīti ar darba pienākumu izpildi, par pārzini atzīstama [..].

5.8. Atbilstoši Datu likuma 25. pantam datu apstrāde ir atļauta, ja ir vismaz viens no Datu regulas 6. panta 1. punktā noteiktajiem pamatiem. [..] Datus, kas atklāj fiziskās personas rasi vai etnisko piederību, politiskos uzskatus, reliģisko vai filozofisko pārliecību vai dalību arodbiedrībās, un ģenētiskos datus, biometriskos datus, kuru apstrāde nepieciešama fiziskās personas unikālai identifikācijai, veselības datus vai datus par fiziskās personas dzimumdzīvi vai seksuālo orientāciju

¹⁶ fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus [..]

apstrādāt ir atļauts, ja ir vismaz viens no Datu regulas 9. panta 2. punktā noteiktajiem pamatiem vai datu apstrāde paredzēta ārējā normatīvajā aktā atbilstoši Datu regulas 9. panta 4. punktam. Datu apstrādē tiek ievēroti Datu regulas 5. pantā noteiktie datu apstrādes principi, arī tie, kuri noteic, ka dati iegūstami konkrētos, skaidros un legītimos nolūkos un tikai tādā apmērā, kāds nepieciešams datu apstrādes nolūku sasniegšanai. Datu apstrāde citā nolūkā, nevis tajā nolūkā, kādā dati tika sākotnēji iegūti, ir atļauta, ja šāda datu apstrāde nav aizliegta un ir kāds no Datu regulā noteiktajiem datu apstrādes pamatiem vai datu apstrāde atbilstoši datu regulai ir savietojama ar sākotnējiem nolūkiem.

Neskatoties uz to, ka atbilstoši [..] paskaidrotajam viņa nav piedalījies SIA rīkotājās personas datu aizsardzības apmācībās, no SIA informācijas sistēmu lietošanas noteikumu¹⁷ 25. punkta izriet, ka IS var tikt izmantotas tikai darba pienākumu veikšanai. Ņemot vērā to, ka piekļuves tiesības IS [..] tika piešķirtas kā SIA [..], par tiesisko pamatu ir atzīstama tikai tāda informācijas iegūšana (aplūkošana) IS, kas pamatota ar darba pienākumu veikšanu. Izvērtējot Lietas materiālos esošo SIA [..] amata aprakstu, Amatpersona konstatē, ka minētā amata darba pienākumos neietilps patstāvīgās izmeklēšanas, audita un/vai līdzīgu pienākumu veikšana. Tāpat Lietas materiālos nav atrodami pierādījumi kas liecinātu, ka konkrētajā gadījumā [..] būtu uzdots veikt izmeklēšanu attiecībā uz narkotisko vielu pazušanas gadījumiem SIA. Vienlaikus Lietā ir konstatēts, ka [..] nav un nav bijusi [..] paciente, bet gan ir [..] kolēģe. Ievērojot minēto un [..] paskaidroto par ieskatīšanās IS iemesliem, Amatpersona secina, [..], izmantojot viņai darba pienākumu veikšanai piešķirto lietotāja piekļuvi IS, veica informācijas pieprasījumu par [..], tādējādi iegūstot (aplūkojot) šā lēmuma 5.6. apakšpunktā minētos [..] personas un veselības datus ar daba pienākumu veikšanu nesaistītajos – personīgos nolūkos. Tāpat [..] rīcība ieskatoties IS un iegūstot [..] personas un veselības datus ir atzīta par tādu, kas nav saistīta ar darba pienākumu veikšanu ar SIA 2023. gada 20. jūnija rīkojumu Nr. [..]"Par disciplinārsoda piemērošanu [..]" un Latvijas Ārstu biedrības Ētikas komisijas 2023. gada 25. oktobra lēmumu.

Tādējādi [..] konkrētajā gadījumā veikusi datu apstrādi, kas neatbilst Datu regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktajiem personas datu apstrādes pamatprincipam un bez Datu regulas 6. panta 1. punktā un 9. panta 2. punktā noteiktā tiesiskā pamata.

5.9. Amatpersona atzīst par nozīmīgiem iemeslus, kādēļ [..] veica [..] personas un veselības datu apstrādi (aizdomas par iespējamiem narkotisko vielu aprites un medicīniska personāla nodarbināšanas kārtības pārkāpumiem), tomēr secina, ka [..] bija pieejami citi līdzekļi savu interešu aizsardzībai – rakstiski ziņot SIA vadībai par savām aizdomām, vai mutiski informēt par tām izveidoto dienesta pārbaudes komisiju, neieskatoties IS, jo viņai nebija deleģētas pilnvaras konkrētajā gadījumā veikt izmeklēšanu.

6. Iestādes (Amatpersonas), kura izskatījusi administratīvā pārkāpuma lietu, piemērotais sods:

6.1. Datu regulas 83. panta 5. punkta a) apakšpunkts paredz, ka par apstrādes pamatprincipu, tostarp nosacījumu par piekrišanu, ievērojot Datu regulas 5., 6., 7. un 9. pantu pārkāpumiem var piemērot administratīvus naudas sodus apmērā līdz EUR 20 000 000.

Datu regulas preambulas (148) apsvērumā skaidrots, ka, lai stiprinātu Datu regulas noteikumu izpildi, papildus atbilstošiem pasākumiem, ko uzraudzības iestāde piemēro saskaņā ar Datu regulu, vai to vietā, par Datu regulas pārkāpumiem būtu jāpiemēro sankcijas, tostarp administratīvi naudas sodi. Nenozīmīgu pārkāpumu gadījumā vai ja naudas sods, kādu varētu uzlikt, radītu nesamērīgu slogu fiziskai personai, naudas soda vietā var izteikt rājienu. Tomēr būtu pienācīgi jāņem vērā pārkāpuma būtība, smagums un ilgums, tas, vai pārkāpums izdarīts tīši, darbības, kas veiktas, lai mazinātu ciesto kaitējumu, atbildības pakāpe vai jebkādi attiecīgi iepriekšēji pārkāpumi, veids, kādā uzraudzības

¹⁷ Apstiprināti ar SIA valdes lēmumu (2021. gada 5. oktobrī kārtējās valdes sēdes protokola Nr. [..])

iestāde uzzināja par pārkāpumu, atbilstība pasākumiem, kas vērsti pret uzraudzītāju vai apstrādātāju, rīcības kodeksa ievērošana un jebkādi citi pastiprinoši vai mīkstinoši apstākļi.

6.2. Saskaņā ar Datu likuma 23. pantu Inspekcija, pieņemot Datu likuma 58. pantā paredzētos lēmumus, attiecībā uz tiesiskā pienākuma uzlikšanu piemēro Administratīvā procesa likumu un attiecībā uz administratīvajiem sodiem – administratīvo pārkāpumu lietvedību (procesu) regulējošos normatīvos aktus, ciktāl Datu likums un Datu regula nenosaka citādi. Datu regulas nosacījumi jautājumā par administratīvā naudas soda piemērošanu un tā apmēru atšķiras no AAL ietvertajiem noteikumiem, t.i., Datu regula attiecīgajā jautājumā nosaka citādi, līdz ar to Amatpersona, nosakot naudas soda apmēru, piemēro Datu regulā ietvertos noteikumus, un attiecīgi sodu piemēro pēc Datu regulas noteikumiem.

Saskaņā ar Datu regulas 83. panta 1. punktu uzraudzības iestādei ir pienākums nodrošināt, ka par 4., 5. un 6. punktā minētajiem Datu regulas pārkāpumiem saskaņā ar Datu regulu paredzēto administratīvo naudas sodu piemērošana katrā konkrētā gadījumā ir iedarbīga, samērīga un atturoša.

AAL 13. pants nosaka, ka administratīvais sods ir ietekmēšanas līdzeklis, kas tiek piemērots administratīvo pārkāpumu izdarītājušajai personai, lai aizsargātu sabiedrisko kārtību, atjaunotu taisnīgumu, sodītu par izdarīto pārkāpumu, kā arī atturētu administratīvo pārkāpumu izdarītāju personu un citas personas no turpmākas administratīvo pārkāpumu izdarīšanas.

Saskaņā ar AAL 14. pantu par administratīvo pārkāpumu var piemērot šādus sodus: brīdinājumu, naudas sodu, tiesību atņemšanu un tiesību izmantošanas aizliegumu.

AAL 19. panta otrā daļa nosaka, ka nosakot administratīvā soda veidu un mēru, jāņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturs, pie atbildības saucamās personas personība (juridiskajai personai – reputācija), mantiskais stāvoklis, pārkāpuma izdarīšanas apstākļi, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi.

6.3. Nosakot sodu, Amatpersona ņem vērā *pārkāpuma būtību, smagumu un ilgumu, ņemot vērā attiecīgo datu apstrādes veidu, apmēru vai nolūku, kā arī ietekmēto datu subjektu skaitu* – konkrētajā gadījumā Amatpersona ņem vērā, ka pārkāpums izdarīts, izmantojot darba pienākumu veikšanai piešķirto piekļuvi aizsargātajai pacientu informācijai, tomēr izdarītajā pārkāpumā ir ietekmēta tikai viena fiziskā persona – [...]. Amatpersona ņem vērā, ka pārkāpums ir izdarīts personīgos nolūkos, jo [...] bija pieejami citi līdzekļi savu interešu aizsardzībai – rakstiski ziņot SIA vadībai par savām aizdomām, vai mutiski informēt par tām izveidoto dienesta pārbaudes komisiju, neieskatoties IS. Tāpat amatpersona ņem vērā, ka pārkāpums ir izdarīts tīši, jo pirms [...] personas un veselības datu iegūšanas (aplūkošanas) IS, [...] bija izguvusi no tās [...] personas kodu. Nosakot sodu, jāņem vērā *jebkādu pārzina vai apstrādātāja rīcību, lai mazinātu kaitējumu, kas nodarīts datu subjektiem* – Lietā ir konstatēts, ka cietušajam – [...], [...] rīcības rezultātā ir nodarīts nemateriāls kaitējums, tomēr Amatpersona secina, ka konkrētajā gadījumā pārzinim objektīvi nebija iespējams veikt darbības, lai mazinātu datu subjektam nodarīto kaitējumu. Tāpat, nosakot sodu, jāņem vērā *to, kādu kategoriju personas datus ietekmējis pārkāpums* – konkrētajā gadījumā Amatpersona ņem vērā, ka ir ietekmēti īpašu kategoriju personas dati – [...] veselības dati; kā arī *pārzina iepriekšējus pārkāpumus* – Amatpersona secina, ka [...] iepriekš nav administratīvi sodīta par šajā lēmumā izskatītā pārkāpuma izdarīšanu; un *sadarbības pakāpi ar uzraudzības iestādi* – [...] sadarbojās ar Inspekciju, sniedzot Lietas izskatīšanai nepieciešamo informāciju; *veidu, kādā par pārkāpumu uzzināja Inspekcija* – saņemot informāciju par datu aizsardzības pārkāpumu no SIA – [...] pati nebija ziņojusi SIA vai Inspekcijai par pieļauto pārkāpumu; kā arī *jebkādu citu pastiprinošu vai mīkstinošu apstākli, kas piemērojams lietas apstākļiem* – [...] atzina savu vainu izdarītajā pārkāpumā un nožēlo izdarīto. Atbildību pastiprinošus apstākļus Amatpersona nav konstatējusi.

6.4. Attiecībā uz [...] un Aizstāvja minēto par soda nesamērīgumu un dubultās sodīšanas nepieļaujamības principu (*ne bis in idem*), Amatpersona norāda, ka, lai arī administratīvajā un disciplinārlietā, tiek analizēti viena un tā paša nodarījuma apstākļi, tas nenozīmē, ka abas lietas no

tiesību viedokļa ir par vienu un to pašu jautājumu. Administratīvo pārkāpumu process tiek saistīts ar administratīvo pārkāpumu – rīcību, kas tiek nosodīta valsts līmenī, savukārt disciplinārlieta ir saistīta ar uzticības attiecību pārkāpšanu, kuras pastāv starp darbinieku un darba devēju. Tādējādi personas saukšana pie administratīvās atbildības saistībā ar faktiskajiem apstākļiem, kas ir izskatīti disciplinārlietas ietvaros un par kuriem viņai piemērots disciplinārsods, nav atzīstama par dubultās sodīšanas nepieļaujamības principa pārkāpumu¹⁸.

6.5. Ņemot vērā minēto, pamatojoties uz Datu likuma 5. panta pirmās daļas 2. punktu, 23. pantu, Datu regulas 58. panta 2. punkta i) apakšpunktu, AAL 14. panta pirmās daļas 2. punktu, 115. panta pirmās daļas 4. punktu, 151. panta pirmās daļas 1. punktu, 157. panta otro un trešo daļu, 166. panta pirmo daļu un 168. pantu, Amatpersona,

nolemj:

atzīt, ka [...], personas kods [...], ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Datu regulas 83. panta 5. punkta a) apakšpunktā, un uzlikt naudas sodu 100 (simts) euro (20 naudas soda vienības) apmērā.

Naudas sods pilnā apmērā samaksājams ne vēlāk kā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas jebkurā bankas iestādē vai arī pēc naudas soda brīvprātīgas izpildes termiņa beigām šis lēmums nekavējoties tiks nodots piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

¹⁸ Pēc analogijas skatīt Latvijas Republikas Senāta Krimināllietu departamenta 2023. gada 17. maija lēmumu lieta Nr. [...]

Rekvizīti naudas soda samaksai:

Saņēmējs: Valsts Kase

Reģistrācijas Nr.: 90000050138

Konta Nr.: LV69TREL1060191019200

Saņēmēja BIC kods: TRELLV22

Piezīmes: Norādīt šī lēmuma datumu un numuru.

Saskaņā ar AAL 166. panta pirmo daļu, šo lēmumu var pārsūdzēt, iesniedzot sūdzību Inspekcijas direktoram, Elijas ielā 17, Rīgā, LV-1050, 10 (desmit) darba dienu laikā no šī lēmuma paziņošanas (saņemšanas) dienas.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 262. pantu termiņš lēmumā noteiktā naudas soda labprātīgai izpildei pilnā apmērā tiek noteikts 1 (viens) mēnesis no dienas, kad lēmums ir stājies likumīgā spēkā. Naudas soda brīvprātīgas izpildes kārtība ir noteikta Administratīvās atbildības likuma 263. pantā.

Gadījumā, ja naudas sods labprātīgi netiek samaksāts šajā lēmumā noteiktajā termiņā, tad saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 269. panta pirmo daļu iestāde pēc naudas soda brīvprātīgas izpildes termiņa beigām nekavējoties nodod lēmumu par sodu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Lūdzam ņemt vērā, ka, atbilstoši Civilprocesa likuma 568. pantam, lēmuma brīvprātīga izpilde pēc tam, kad izpildu dokuments iesniegts piespiedu izpildei, neatbrīvos no pienākuma atlīdzināt izpildes izdevumus tiesu izpildītājam.

Administratīvā pārkāpuma procesā piemēroto naudas sodu, piespiedu naudu, atlīdzināmos procesuālos izdevumus un zaudējumus dabas resursiem var samaksāt portālā www.latvija.lv, izmantojot e-pakalpojumu Administratīvo sodu pārbaude un nomaksa.

Inspekcijas amatpersona

A. Ličkovska